

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2025/2026

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Etyka ogólna i stosowana
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	General Ethics and Applied Ethics
Kierunek studiów	Teologia kurs A
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	ks. dr Marcin Ferdynus
---	------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	II	4
ćwiczenia	15	II	

Wymagania wstępne	Brak
-------------------	------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1: Prezentacja podstawowych zagadnień z zakresu etyki
C2: Przedstawienie argumentów filozoficznych w rozwiązywaniu problemów moralnych
C3: Wprowadzenie do racjonalnego uczestnictwa we współczesnych dyskusjach etycznych

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student charakteryzuje metodologiczny status etyki: rozróżnia metaetykę, etykę normatywną i etykę stosowaną oraz definiuje podstawowe terminy charakterystyczne dla każdej z wymienionych subdyscyplin.	T_W02
W_02	Student identyfikuje podstawowe spory w etyce (zwłaszcza spór o normę moralności), rozumie kluczowe zagadnienia przypisywane etyce ogólnej (zwłaszcza kwestę prawa naturalnego, sumienia, cnót) oraz opisuje założenia filozoficzno-etyczne, stojące u podstaw sporów bioetycznych.	T_W03
W_03	Student identyfikuje i wyjaśnia współczesne dylematy i konflikty moralne (aborcja, eutanazja, uporczywa terapia, kara śmierci, transplantacje, transhumanizm) w świetle nauczania Kościoła rzymsko-katolickiego.	T_W05
UMIEJĘTNOŚCI		

U_01	Student analizuje zagadnienia relewantne moralnie i społecznie (aborcja, eutanazja, uporczywa terapia, transplantacje, transhumanizm) w kontekście zróżnicowanym światopoglądowo.	T_U03
U_02	Student interpretuje i rozwiązuje kazusy z zakresu etyki stosowanej (bioetyki) w świetle poznanych na wykładzie i ćwiczeniach stanowisk i teorii etycznych.	T_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student dba o trafne identyfikowanie i rozstrzyganie dylematów i konfliktów natury moralnej w posłudze duszpasterskiej.	TD_K01

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Metodologiczny status etyki: etyka a moralność, definicja etyki, etyka a nauki pokrewne, etyka a religia, specyfika moralnej powinności działania. 2. Charakterystyka moralnego działania: typologia aktów ludzkich. 3. Uwarunkowania moralnego działania: ograniczenia świadomości i wolności, odpowiedzialność za działanie, miejsce uczuć w działaniu. 4. Spór o kryterium wartości moralnej czynu: eudajmonizm, deontonomizm i personalizm. 5. Źródła moralności czynu (<i>fontes moralitatis</i>): cel przedmiotowy, cel podmiotowy i okoliczności. 6. Prawo naturalne: obiektywna norma moralności, normy ogólne a normy szczegółowe, inklinacje naturalne, praszumienie. 7. Sumienie jako subiektywnie ostateczna norma moralności, błędy sumienia, zasady etyczne funkcjonowania sumienia, metody urabiania sumienia. 8. Kategoria cnoty: klasyczne rozumienie cnoty, pojęcie cnoty we współczesnej etyce cnoty. 9. Dwa sposoby uzasadniania w etyce: deontologia (etyczny deontologizm) i etyczny utylitaryzm (wraz z konsekwencjalizmem). 10. Wybrane zagadnienia dotyczące początku i końca życia ludzkiego (np. aborcja, eutanazja, uporczywa terapia, transplantacje, kara śmierci, transhumanizm).
--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin ustny	Wypełniona karta oceny egzaminu ustnego
W_02	Wykład konwencjonalny	Egzamin ustny	Wypełniona karta oceny egzaminu ustnego
W_03	Wykład problemowy	Egzamin ustny	Wypełniona karta oceny egzaminu ustnego
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Kolokwium pisemne	Sprawdzone kolokwium pisemne

U_02	Studium przypadku	Kolokwium pisemne	Sprawdzone kolokwium pisemne
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi.

Warunkiem zaliczenia wykładu i przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń!

Zaliczenie wykładu: Egzamin ustny – 100%. Podczas egzaminu, ocenie będzie podlegała zawartość treściowa wypowiedzi, spójność wypowiedzi i umiejętność argumentacji. Każdy student losuje 5 pytań/zagadnień. Każde z pytań/zagadnień jest premiowane od 0% do 20%. Minimum potrzebne do uzyskania oceny pozytywnej to udzielenie właściwych odpowiedzi na 3 wylosowane pytania/zagadnienia (uzyskanie 60%). Poszczególne progi procentowe wraz z przypisanymi do nich ocenami przedstawiają się następująco: 0%-59% (ocena niedostateczna), 60%-65% (ocena dostateczna), 66%-74% (ocena dostateczna plus), 75%-80% (ocena dobra), 81%-89% (ocena dobra plus), 90%-100% (ocena bardzo dobra).

Zaliczenie ćwiczeń: kolokwium pisemne – 70%, **dyskusja** – 30%. Ocenie podlega zawartość treściowa kolokwium pisemnego. Zakres materiału obowiązującego na kolokwium zostanie opracowany przez prowadzącego w postaci listy zagadnień/pytań. Lista zagadnień zostanie udostępniona studentom najpóźniej tydzień przed wyznaczonym terminem kolokwium. Ocena dotycząca udziału w dyskusji będzie uzależniona od umiejętności zastosowania adekwatnych argumentów filozoficznych w celu rozstrzygania diskutowanych dylematów i konfliktów moralnych.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	45
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	55

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
1. T. Ślipko, Zarys etyki ogólnej, Kraków 2009.
2. K. Wojtyła, Elementarz etyczny, Lublin 2017.
3. A. Szostek, Pogadanki z etyki, Częstochowa 2007.
4. M. Ferdynus, Przedłużanie życia jako problem moralny, Tarnów 2017.
5. B. Chyrowicz, Bioetyka. Anatomia sporu, Kraków 2015.
6. S. Janeczek, A. Starościc (red.) Filozofia społeczna. Problemy i dyskusje, cz. II, Lublin 2022.
Literatura uzupełniająca
1. K. Wojtyła, Osoba i czyn oraz inne studia antropologiczne, Lublin 2011.
2. B. Chyrowicz, Etyka stosowana. Metody i problemy, Lublin 2013.
3. K. Wojtyła, Miłość i odpowiedzialność, Lublin 2001.
3. S. Janeczek, A. Starościc (red.), Etyka. Filozoficzna etyka życia spełnionego, cz. II, Lublin 2016.
4. E. Schockenhoff. Etyka Życia. Podstawy i nowe wyzwania, Opole 2014.
5. B. Steinbock, P.T. Menzel, Bioetyka, Warszawa 2024.